1872. IV. évfolyam **197. szám.** Szombat, október 5.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz, Vecsey-ház földszint** a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni baloldali párt közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok semadatnak vissza.

Uj jelenség a képviselőházban.

⊙) Bármily éles volt az ellentét az 1867 ik évi közösügyes kiegyezés óta a politikai pártok közt; bár Magyarország önállósága és függetlensége felől különbözők voltak is a felfogások a pártok soraiban: de nem volt eset a képviselőházban arra, hogy valaki az összes nemzet önérzetét annyira sértette volna nyilatkozatával, mint a jobboldalhoz tartozó egyik országgyülési képviselő Lipthay Béla báró, a képviselőház folyó október hó 2 dik napján tartott ülésében.

Jól tudjuk, hogy a jobboldal soraiban igen különböző, sőt egymással ellentétes elemek vannak; kik közt reactionariusok, sőt muszkavezetők is találkoznak.

Azonban — bármily érzelmeket táplaltak is keblökben — sohasem vetemedtek oly vakmerőségre, mint a fent nevezett képviselő, — aki is jónak látta — herostratusi dicsőségért rajongva — a muszkáknak Magyarországba 1849-ben betörését védelmezni.

Akármi inditotta a nevezett képviselőt ama nyilatkozatra; lett légyen az az Ausztria iránti különösebb ragaszkodás, vagy különcz politikai nézet fitogtatása; tagadhatatlan, hogy a magyar nemzet becsérzete s jólértett érdekei ellen vakmerő támadás volt ama nyilatkozat, melyen még saját pártja is megütődött.

Sokféle politikai tan merült már fel a tudomány terén; de a becsület nem engedi, az önfentartás ösztöne pedig tiltja, hogy valaha helyeseltessék oly doktrina valamely nemzet részéről, mely ennek leglényegesebb állami biztositékait sárba tiporni van hivatva.

A báró ur politikai nyilatkozata tehát oly nézetnek adott kifejezést, mely egészen uj jelenségnek tekinthető. —

De elitéli e doktrinát az ész, a szív egyiránt; megundorodik tőle a természeti ösztön; árnyékba borul tőle a dicsőség napja; s kiloki azt méhéből, mint idétlen szülöttet a tiszta honszerelem!

S ha valaki helyesli és osztja ama veszélyes tant: az lehet minden egyéb, csak magyar nem lehet!

— **Kossuth Lajosról** egy 25 ivre terjedő mü van sajtó alatt a kolosvári lyceumi nyomdában, ez nagyszerü védbeszédét tartalmazza a felségsértési perben, s most jelen meg először. Kiadja K. Pap Miklós.

— **Gyászünnpet ül** holnap a nemzet. október 6-ika, az aradi vértanuk kimulásának évfordulati napja lesz. Legyen áldott közöttünk a hősök szent emlékezete!

— **Mocsári Lajos** nyilatkozatot bocsátott közé, melyből átvesszük a következő sorokat: Ki kell jelentenem, hogy én sem a h.-m.-vásárhelyi, sem a szoboszlai jelöltségre egyátalában nem reflectáltam. Szoboszlót illető leg csak tegnap olvastam itt Pesten a lapokban a „Debreczen" lap után közlött hirt; senki által sem szólittattam meg s eszemágában sem volt részemről lépéseket tenni, hogy az ottani választók rám gondoljanak. Örömmel fogom venni Németh Albert barátomnak megválasz

— **Kossuth Lajosról** egy 25 ivre terjedő mü van sajtó alatt a kolosvári lyceumi nyomdában, ez nagyszerü védbeszédét tartalmazza a felségsértési perben, s most jelen meg először. Kiadja K. Pap Miklós.

— **Gyászünnpet ül** holnap a nemzet. október 6-ika, az aradi vértanuk kimulásának évfordulati napja lesz. Legyen áldott közöttünk a hősök szent emlékezete!

— **Mocsári Lajos** nyilatkozatot bocsátott közé, melyből átvesszük a következő sorokat: Ki kell jelentenem, hogy én sem a h.-m.-vásárhelyi, sem a szoboszlai jelöltségre egyátalában nem reflectáltam. Szoboszlót illető leg csak tegnap olvastam itt Pesten a lapokban a „Debreczen" lap után közlött hirt; senki által sem szólittattam meg s eszemágában sem volt részemről lépéseket tenni, hogy az ottani választók rám gondoljanak. Örömmel fogom venni Németh Albert barátomnak megválasz

— **Khalik pasa** török külügyér a magyar fővárosban időz, tegnap meglátogatta Andrássyt.

— **A jobboldalon** kiváncsian lesték Ghyczy Kálmán utóbbi beszédét, mint fog az mellettök kardoskodni. Most az egyszer azonban nem teljesült óhajuk, sőt inkább épen azt látják, hogy Ghyczy még mindig Tisza Kálmán álláspontját fogadja el.

— **A király** nevenapját tegnap több helyen megünnepelték az országban.

Pénzügyünk.

╪) A gyakorlatias oldaláról sokféleképen ismert németnek van egy nagyon jellemző példabeszéde: „Geld regirt die Welt" (Pénz kormányozza a világot.)

Ha a pénz, a vagyonosságnak ez alapja, egyeseknek anyagi gyarapodását eszközli, mennyivel inkább áll ez valamely országra.

Ugyan lehet-e várni gyors felvirágzását, anyagi jólétét oly országnak, melynek saját független, minden külbefolyástól ment bankja nincs, oly országnak, mely idegen pénzintézet nyomásának minden pillanatban ki lehet téve.

Ilyen szomoru állapota van Magyarországnak pénzügyi tekintetben.

A közelebb mult években több izben élénken fölkiáltánk lapunk hasábjain egy önálló magyar bank megállapitása végett, de biz ez, ép ugy mint most, csakis a jámbor óhajtások közé tartozott, s fog tartozni isten tudja meddig, mert hiányzik ama kellő vaserély, mely ennek létesitését elémozditaná.

Mig e messze kilátásban vagy talán csak a remény derengő homályában lebegő „önálló magyar bank" tényleg fönn nem áll, addig mindig tartanunk kell egyegy pénzválság katasztrofájától s már magában véve ez aggály, e félelem lidércznyomásként nehézkedik ugy iparunkra, mint kereskedelmünkre.

Hátha még a válság csakugyan beállana, amely könnyen beállhat. Az osztrák banknak csak pénzforrását kell elzárni Magyarország elől, olyformán, hogy a magyarországi-filiálékat kellő mérvben ne dotálja, s a haza fővárosainak pénzintézetei iránt ne ugy járjon el, amint azt azok szükségelik, mindjárt beüt a válság.

Ujra fölmerült a napi sajtó terén a pénzkrizis hire, melyet azonban a kormánylapok, a kedélyek megnyugtatására azzal igyekeznek megczáfolni, hogy a fővárosi pénzpiacz saját erejében elegendő segélylyel rendelkezik. Ez állitás igazolásául azt hozza föl, miszerint csak maga Pest város, a helybeli pénzintézeteknél a városi kölcsönből nagy összegeket helyezett el; továbbá, hogy a kormány a kincstári utalványokból augusztusban és szeptemberben harmadfél milliót váltott be, hogy a frankobank tetemesen fölemelte tőkéjét, hasonlóan cselekszik az anglo-bank s közelébb a hitel-bank is. E megnyugtatásul intézett felvilá osítás mellett egyik félhivatalos lap azt irja, hogy az osztrák pénzügyér Kerkápoly urnak e tárgyban hozzá intézett jegyzékére már válaszolt s ez most épen tanácskozás tárgyát képezi, s ennek kapcsában ugyane lap ebbeli hitét fejezi ki, hogy a bankügy rendezése a helybeli — azaz a pesti — piaczon nem idézend elő válságot s reméli, hogy a bankügy minden részre megnyugtatóan fog megoldatni."

Már hiszen mind lehet ez a félhivatalosnak legrendithetlenebb hites legvérmesebb reménye, hogy minden jóra fordul; — fájdalom, mi ebben semmi garancziát nem találunk, mindaddig, mig az „osztrák bank" nyomása alól nem menekülünk.

Ezt pedig tennünk kell mielőbb, ha jelentékeny áldozatok árán is.

Ne irtózzunk az elmérgesedett sebnek mütészileg orvoslásától akkor, midőn az ép test megmentéséről van a szó.

Meg kell alkotni a független magyar bankot mihamarább, mert a mig ennek jótéte ményében hazánk nem részesülhet, addig a pénzválság réme föl-fölüti fejét s a pénzválsággal együtt a szédelgéseknek is hovátovább szélesebb tér nyilik.

Ha pénzügyünket biztos alapra akarjuk helyezni, nem kell haboznunk a bajt orvosolni s minden akadály legyőzését megkisérleni.

Hogy mikép kell e tekintetben eljárni, azt, már számtalanszor fejtegeték legtekintélyesebb financzier-eink.

Ki kell dolgozni a módozatokat, a melyek nyomán a magyar önálló bank létrehozható.

Küldjön ki az országgyülés egy bizottságot kebeléből, mely a nehéznek hiresztelt kérdés gordiusi csomóját megoldja, — és pedig mentül előbb!

Magyarország kórállapota.

II. A magyar bank hiánya.

Előbbi czikkben e lapok 177-ik számában az önálló magyar bank elhatároztatása volt szorgalmazva, melyhez most némi megjegyzést kell ide füznöm, mielőtt e főtárgy körül csoportosuló nézeteimet leraknám. Neve zetesen:

Az önálló magyar bank minélelőbb megmegalakitásának s tettleges müködésbe hozásának módja lehet:

1. Magyar állambank alapitásával, mely szerint az állam lekötvén Magyarország közjövedelmeit, magyar koronai javakat, érczbányákat a pénzverdékkel együtt: ezen érték fejében bocsátna ki pénzjegyeket és kölcsönpapirokat, melyek az országban annak rende szerint forgalomba, illetőleg eladásra bocsáttatnának.

2. Társulási uton, mely szerint az egész bankintézmény az erre vállalkozó társulatnak — mely az egész haza mindazon birtokosát és a kereskedőket, iparos és üzérek összeségét magába ölelné, kik ebben ingatlan birtokuknak és érczpénzüknek biztositásul felajánlásával résztvenni kivánnak — fogna át adatni bizonyos feltételek mellett, melyek az országgyülésen lennének megvitatandók.

3. Állami és társulási uton, mely szerint az állam is ép ugy mint egyesek, részvényei erejéig biztositná a vállalatot; s a bankmüveletek minden mozzanatánál, tanácskozásainál az államot meghatározandó főhivatalnokai által képviseltetné.

Ezek közül bármelyik mód lenne is választva, a valósulásnak oly irányzatát óhajtanók, mely szerint a kibocsátandó pénzjegyek teljes értéküek legyenek az érczpénzzel, legfelebb bizonyos csekély % lenne leszámitásul megengedhető.

Itt megállapodva tájékozódnunk kell a felett, hogy körül belül a bécsi nemzeti bank által évenként mily összegek folynak ki hazánkból a nélkül, hogy az által Magyarországnak csak egy fillér haszna volna.

A közösügyes quota nyomán Magyarország tartozik **31.530,601 frttal.**

A 30.000,000 frtnyi ezüst kölcsön kamata **1.631.864 frt.**

Ezenkivül az osztrákbank fiókbankjai és egyéb vállalatokba befektetett papirpénzei tesznek legalább 500 milliót, melynek csak 5% kamatját véve is, ismét **25.000,000 frtot tesz.**

A magyar kormány által csinált vasuti kölcsön kamatai **4.567,464 frt.**

Még ehez járul az érczpénz vásárlásbeli üzlet, mely az ezüstnél 10—25%-ig emelkedik, az aranynál pedig még magasabb üzleti káruk van. De mivel a külföldről behozatott többféle áruczikket — melyeket nem nélkülözhetünk — arany és ezüst pénzzel kell fizetnünk: kénytelenek vagyunk azt bármi áron megvenni; s ezen kereskedési czikket képző arany s ezüst pénzüzlet megint tesz évenkint legalább 60.000,000 frt forgalmat, mely által annak legalább 15%-ja már elveszett pénz, mely teszen **9.000,000 frtot.**

És igy a többnyire biztos tételek szerint Magyarországnak az önálló bank miatti vesztesége évenként **72 millió 729 ezer 929 frtot** tesz, mely mind oly meddő kiadás, ami semmi más nyomot nem hagy maga után, mint azon fájdalmat, mely szerint éreznünk, látnunk kell az országnak évről évre sulyosodó nyomorát — népeinek kizsaroltatását; melynek nyomán e legfőbb óhajtásunk fakad: — „Bárcsak a magyar kormány ennek megakadályozására határozná el magát s pedig mielőbb."

Ezen tételek szerint világos, hogy: Magyarország részére minden, oly bankszervezés, mely külországok tőkéivel alapittatnék, az önálló bank eszméjét, a függetlenséget nélkülözve, a banküzelmi jövedelmeket ép ugy külországok nyernék el, mint most az osztrák bank; azért legtermészetesebb és legsikeresebb s leggyorsabban eszközölhető azon módok akármelyike, melyek fentebbi három pontban érintettek.

Ha fentebbi könyörtelen kizsákmányoltatásunk helyett Magyarország saját bankja által csak harmadát 24 milliónyit tudna visszatartani, s azon összeg által anyagi s szellemi beruházásokat létesiteni, mennyi előhaladás jönne létre általa, s mily fokozatosan emelkednék a haza jóléte? könnyü belátni.

Egyébiránt a magyar banknak nem az volna hivatása, hogy az osztrák bank papirjait a hazai piaczról leszoritsa, hanem inkább nemes versenyt támasztani, melynél fogva a bankok hivatásuknak teljesen megfelelni igyekezzenek az által, hogy

a) papirjaik az érczpénzzel egy értéküek legyenek;

b) hogy felesleg papirpénzkészletöknek Magyarországon leendő gyárak alakitása és felszerelésében keressenek hasznosan gyümölcsöztető piaczot, a hol azt kormányunk hazai törvényeink szellemében adott pontozatok mellett bizonyosan engedélyezendi.

Szinte a gyáripar terén lesz szükség a magyar banknak is tevékenységet kifejteni: e térre kell forditani figyelmét az országgyülésnek: hogy a haza népe szükségletét — gyártmányt illetőleg — a hazai gyárakból nyerje. Mert, mindadig, mig szükségleteinket más országok gyáraiból nyerjük, azon országnak mindaddig adófizetői voltunk és leszünk; hazánk önálló országgá mindaddig nem lehet!

Hát a körösbányai botrányból mi lesz már?

╪) Mármár feledve lett a gyászos emlékezetü Janku Avrám, ki az 1848—49. szabadságharcz alkalmával a magyar ellen a román nép közötti gyülöléseket tetőpontig fokozta, az átkos viszály magvát elszórta a nép között, mely addig békésen élt egymás mellett. E véres száju szörnyet, ki vad rajongásában ártatlan gyermekeket, aggokat, nőket ölt, gyilkolt; rabolt és pusztitott mint a fergeteg elámitott hordájával, a végzet megbüntető büneért, megfosztva őt eszének világától, hogy kietlenül, elhagyatva, elfeledve tengesse pár évtizeden át nyomorult életét.

A boldogtalan a minapában tünt el a földnek fölszinéről, melynek annyira terhül szolgált.

Hogy ekkor hozzátartozói az elhunyt iránti kegylet utolsó adóját leróttak, az csak természetes dolog, de az, hogy Körösbányán gyászünnepélyt rendezzenek ama fenevad emlékének, kit saját népének özvegyei, árvái is, kiket inségbe, nyomorba tasztitott rajongó hóbortja, csak átok mellett emlegetnek, és e gyászünnepélyt ép a megyei és királyi törvényszéki tisztviselők rendezzék, a botrányig tüntetőleg, s ép azok, kik a magyar alkotmányra tettek esküt, román zászlót tüzzenek ki a házra, hol a boldogtalan ravatala volt; ez oly botrány, melyet a magyar kormány férfiainak elnézni nem lehet, nem szabad.

Bámulunk, hogy eddig még semmi neszét nem vettük, vajon mikép bánik el a kormány saját izgató hivatalnokaival?

Ily emberekkel szemben, mint a körösbányai tüntetőkkel, kellene a kormánynak ama gyorsasággal és drákói szigorral eljárni, a mint Szlávi miniszter ur ez erélyének közelebb igen érthető jelét adta egyik alárendelt hivatalnokával szemben, kit a miniszteri irodából „kebelből ütett" csekély elnézhető hiba miatt.

Bámulatos, hogy a képviselőházban még interpellácziót nem intéztek a kormányhoz a körösbányai lázitári affaire szigoru megvizsgáltatása tárgyában, mert azt a nemzet minden igaz fia követelheti, hogy ama hütelen sáfárok Zarándban, botrányos merényükért irgalom nélkül felfüggesztessenek hivatalaiktól, s érdemileg büntettessenek.

Itt szemet hunyni nem lehet, itt a lágyság: vétek.

Példás büntetést kell rájok szabni, mások elrettentő példájára!

A debreczeni ref. egyházmegye közgyülése.

A debreczeni reform. egyházmegye ez évi őszi közgyülését folyó hó 3-ik napján Debreczenben tartotta meg Nyiri Péter esperes, és Móricz Pál segédgondnok elnöklete alatt.

A szokásos ünnepélyességekkel a gyülés megnyittatván, felbontattak az egyházmegyei jegyzői, és világi tanácsbirói hivatalok betöltésére beérkezett szavazatok; minek következtében jegyzőül 29 szavazat közül 26 szavazattal Dávidházy János pocsaji lelkész választatott meg; a világi tanácsbirói hivatalra nézve azonban általános szavazattöbbséget senki nem nyervén, Laky Lajos és Nadányi Miklós mint legtöbb szavazatot nyert egyének ismét kijelöltettek.

A gyülés kiegészitése alkalmával sajnos tudomásul vétetett, hogy világi tanácsbiráink közül egyesm jelent meg, s önként azon óhajtásunknak adatott kifejezés: vajha egyházmegyénk kormányzására a közbizalom által állitott világi férfiaink egyházuk s vallásuk iránti buzgóságukat a gyüléseken szorgalmas megjelenésük által is bebizonyitani ismernék szent és halaszthatlan kötelességüknek!*)

A több ivre terjedő esperesi látogatásról részletes jelentés a jegyzőkönyvben egész terjedelmében kinyomatni határoztatott, és erre mint igen érdekes, korszerü, egyházmegyénk egyházai, iskoláinak állását, kül és belétetét hiven tartalmazó müre előre felhivjuk az érdeklettek figyelmét.

Az esperesi jelentésből kifolyólag az egyházakban tapasztalt hiányok, mulasztások helyrehozására czélszerü intézkedések tétettek; különösen a szerfelett megsokasodott iskolamulasztások megszüntetése, az ebből befolyó büntetéspénznek rendeltetések helyére szolgáltatása végett a világi hatóság sürgetőleg megkerestetni határoztatott; egyformaság tekintetéből a szorgalmi és szünidő akként szabályoztatott, hogy népiskoláinkban a téli félév novemberben kezdődjék, s virágvasárnapján végződjék; a nyári félév pedig május elejétől szeptember közepéig terjedjen; hogy igy az évenkénti esperesi látogatás augusztus utólsó, és szeptember első felében megtörténtén hessék.

Az egyházmegyei és lelkészgyámintézeti pénztár alaptőkéjének **kamatja 7%-ra emeltetett**; s ennek jövő 1873-dik év elejétől kezdve életbeléptetésére illető pénztárnok utasittatott.

Ennek folytán a lelkészi özvegyek és árvák részére évenként adatni szokott segélydijra nézve azon határozat hozatott: hogy az összes alaptőke egész évi jövedelmének, valamint a lelkészek által évenként fizetendő összegnek ¼ része az alaptőkéhez csatoltassék, ¾ része pedig az özvegyek és árvák közt aránylag felosztassék; igy remélhető, hogy lelkész özvegyeink a jövő évben már fejenként **60—80 frt** segélyben részesülendenek; mi az eddig kapott 30 frthoz mérten elég szép összeg. — Ez alkalommal a segélyzendők közzé felvétetett az egykor egyházmegyénkben szolgált, s önhibáján kivül lelkészi hivatalától megfosztott,

*) Kár, hogy a gyülés a szüret s munkaidőre tétetett. Szerk.

TÁRCZA.

EGY NEMESEMBER LEÁNYA

Regény három kötetben.

Irta **Schwartz Mária Zsófia.**

Második rész.

(Folytatás.)

René, a természettől gazdagon meg volt ajándékozva, és valóban szokatlan lelki tulajdonokkal felruházva.

A mint ezt a nagy bátya észrevette, terve kész volt, és René neveltetését és tanittatását ugy rendezte be, hogy az ifju ritka tulajdonai neki a nagy bátyának hasznot hozzanak.

Az unokaöcs tanittatása, ez okból, a legnagyob fokig, egy oldalu és tökéletlen volt, ugy hogy neki mint ifjunak semmi más választása nem maradt, mint a gyárban maradni.

René nem volt több mint tizenötödcz éves, midőn a gyárbirtokos Eksjöben fekvő gépgyárának vezetője lett, elegendő dijjal arra, hogy kisértetbe ne jöjjön helyét elhagyni, mint szintén sok szép igérettel ellátva a jövőre nézve.

Jelenleg René 21 éves volt, és a gépgyárnál a vezető, könyvvivő s rajzoló kettős állomását töltötte be.

Nagy bátyja távollétében az egész fölött felügyelt. Ezen magyarázat után forduljunk vissza Magdához.

Miután a gyárban, maga a férj által körülvezettetett, megnézték a gépgyárat, és mikor Sturm ezt jegyezte meg:

— Kár, hogy Renének távol kell lennie, mert különben mind ezen gépekről, melynek használ ját és gondos berendezését tudnod kell, magyarázatot adhatna. Sokat ellopna időből, ha ezt tenném, különösen, miután te, kedves barátném nagyon szórakozott vagy. Többször kellett egy és ugyanazon dolgot ismételnem.

Szórakozott, mondá a gyárbirtokos, holott azt kellett volna mondania: figyelmetlen. Közönyös tekintettel, és teljesen érzéketlen arczczal járkált Magda férje oldalán. Ha ennek vagy annak a berendezésnek czélját magyarázta, valóban igyekezett olyasmire kényszeriteni magát, mint a figyelem, de ez több volt mint a mit tehetett. Micsoda érdeke volt a gépeknek előtte? Semmi! S mégis azt kivánták tőle, hogy gondolatát arra irányozza.

Miután pár hétig a gyárban összevissza járkáltak, a gyárbirtokos fiatal nejének azon szabadságot adta, hogy az életét az ő intézkedése szerint rendezze be. Azaz, hogy Magdának azon idő alatt, mig a gyárbirtokos az irodában vagy ügyletekkel van elfoglalva, joga volt azzal foglalkozni, miként a meghatározó csengetyü szóra házi rendeleteit megtegye; igy egy meghatározott időben a házrai felügyeletet megtette, s azután Mária kisasszony vette át a végrehajtó hatalom szerepét. Azután jött a számlák vezetésének órája, s igy tovább.

Ha a gyárbirtokos ügyleteivel készen volt, Magdának vele együtt kellett dolgozni, segitni neki az irásban, vagy fenhangon olvasni.

Marczius hó egyik hideg és világos délelőttjén, Magda és Mariquitta a szobában voltak és dolgoztak. Utóbbi épen készült atyjának szokásairól legjobb tehetsége szerint magyarázatot adni, mikor a gyárbirtokos belépett.

— René B—ből visszaérkezett, s pár urat hozott magával, kikkel nekem üzletem van. Ezek velünk ebédelnek. Mutasd meg egyszer kedves barátném, hogy te tudsz ebédet előállitani francziamodorban, s nem oly szokásos ételeket, milyenekkel testvérem szokott ellátni. Add ki rögtön rendeleteidet a gazdasszonynak, négy órakor ebédelünk.

A gyárbirtokos épen oly hirtelen hagyta el kissé megrémült nejét, mint a hogy belépett.

Hogy tudjon ő francsia ebédet berendezni, ő, ki Franczia országban tartózkodása alatt soha sem figyelt arra a mit evett, vagy hogy készült az, és ki egész életében hástartási dolgokkal nem foglalkozott.

Magda szomorun nézett, és sohajtott.

Mariquitta barátságos tekintettel nézett mostoha anyjára.

— Mama egész nyugtalannak látszik, — jegyzé meg Mariquitta, és megragadta Magda kezét. —

— Ó, ha mamának segithetnék! Az ebéd miatt van ez?

Magda, ki három évvel idősebb volt mint Mariquitta, e barátságos megszólitásra igen kedves érzés által lepetett meg. Szomoru mosolylyal felelt:

— Valóban zavarban vagyok, mert ép oly kevéssé vagyok jártas a franczia, mint a Svéd étrendben. E megbizatáson egész megijedtem.

— Ha rossabb nincs, ez jóra fordul. Hiszen itt van Marie néni, ő oly jó és értelmes, tudhatod.

— Mariquitta pajkosan mosolygott, és hozzá tette:

— Igen, igy magunk közt, soha sem mondom „mama", hanem te. Oly nevetségesnek tetszik az nekem, téged, ki velem egy korban vagy, anyámnak nevezni, és sokszor azt képzelem, hogy több évvel idősebb vagyok mint te. Van valami bennem, a mi azt mondja, hogy nekem oltalmazoddá kell még lennem. Mariquitta e szavaknál szivélyesen kaczagott, s ugy tette hozzá:

— Most szaladok, s felkeresem Marie nénit. Ő majd segit rajtunk, hogy franczia ebédet kaphassunk.

Mariquitta elsietett.

Mialatt Magda, Márie, és a gazdasszony okos fejeiket összedugták, hogy egy ebédet a la Páris létrehozzanak, Mariquitta kirándulást tett az egyik gyárhoz, hol René után kérdezősködött.

A rajzterembe utasitották.

René középtermetü, erős testalkotu hallvány ifju volt. Homloka magas, szeme fekete, gesztenye szin volt; szája nagy, friss fogakkal, orra egyenes, bőre kissé sárga, mi choleríkus vér mértékre mutatott. Tartása és arczkifejezése tudatták, hogy feltünő észtehetségü, igen nagy mértékben büszke, s azon szokása van, hogy parancsoljon azoknak kik szellemileg alantabb állanak.

(Folyt. következik.)

s jele[illegible]g nyomorral küzdő Derecskei József. Ezt [illegible]va és tudva az érdekeltek, az 1 % felem[illegible]t bizonyosan szivesen viselendik.

[E]zek után szőnyegre került a derecskei presbyteriumnak két gymnasialis tanára felett hozott, s azokat hivatalaikból elmozdító itélete, melyre nézve kénytelen volt közgyülésünk kimondani, hogy a derecskei presbyterium jogkörét átlépve, törvénytelenül hozá ezen itéletét, mert egyházi törvényeink értelmében a presbytériumnak egyátalában nincs joga belhivatalnokai felett itéletet hozni, annyival kevésbé azokat hivatalaikból elmozditani; hanem igen is van joga belhivatalnokait — ha csak botrányos életet élnek, vagy hivataluknak meg nem felelnek — az esperesnek bejelenteni, s ellenök vizsgálatot kérni, hogy azok felett az egyházmegyei gyülés — mint első hatóság itéletet hozhasson. Ezért is ezen botrányos ügynek megvizsgálására jelen gyülésünkből küldöttség neveztetett ki.

De annál nagyobb készséggel és örömmel sietett közgyülésünk megerősiteni ugyancsak a derecskei presbyteriumnak s a j á t g y m n a s i u m a — mint a mely a czélnak, a kor igényeinek egyátalában meg nem felelt — b e s z ü n t e t é s e f e l e t t i h a t á r o z a t á t, azon óhajának kifejezése mellett, hogy a derecskei egyház eddigi gymnasiuma tentartására forditott alapot igyekezzék hova hamarabb e l e m i i s k o l á i n a k b e r e n d e z é s é r e és annyira szükségelt felső polgári vagy r e á l i s k o l a f e l á l l i t á s á r a forditani.

Tárgyalás alá vétetett az egyházmegyénkben felállitandó l e l k é s z - é r t e k e z l e t ü g y e is, mely egyező akarattal felkaroltatván, a terv és alapszabályok elkészitésére küldöttség neveztetett.

Igen érdekes tárgya volt közgyülésünknek azon esperesi jelentés is, mely szerint több egyházunk a magyar kormánytól első, némelyek pedig másod megintést kaptak azért, hogy i s k o l á i k a t a t ö r v é n y k i v á n a l m a i s z e r i n t m i n d e z i d e i g n e m r e n d e z t é k. Érdekes volt különösen azért, hogy, miként az esperesti jelentésből kiderült, hogy azon egyházaink, melyek a mult évben első izben megintettek, csaknem mindannyian igyekeztek a kimutatott hiányokat pótolni, iskoláikat a törvények értelmében rendezni; és m é g i s e z é v b e n a m á s o d i k m e g i n t é s t k a p t á k; a m i v i l á g o s a n a r r a m u t a t, hogy a m u l t é v b e n e l s ő i s b e n m e g i n t e t t e g y h á z a k a t a z i l l e t ő t a n f e l ü g y e l ő a z ó t a m e g s e m l á t o g a t t a, az erejöket megfeszitő szegény protest. egyházaink buzgó igyekezetét figyelembe sem vette; — vagy pedig a k o r m á n y e z e n m á s o d i k m e g i n t é s t m i n d e n u t á n n é z é s, és u j a b b v i z s g á l a t n é l k ü l a s z o b á b ó l a t ö r v é n y e k §§. é r t e l m é b e n t e l j e s i t t e. — Hová vezet ez? mi jövő vár az annyi áldozattal fentartott felekezeti iskoláinkra?? azért is e tárgyban felsőbb helyre panaszt tenni, sérelmeink orvoslását keresni esperes megbizatott.

Ezután az egyes egyházakat, vagy egyéneket illető ügyek tárgyalása után a szeretve tisztelt esperesünk és segédgondnokunk elnöklete ala[t]t tapintatosan és szép renddel vezetett közgyülésünk áldáskivánatok közt berekesztetett.

. . . . .i . . . .s.

A magyar protestáns egylet gyülése.

— Második nap. —

Október 2 án tartá a magyarországi prot. egylet második s utolsó gyülését.

S i r v é n Domokos kolozsvári tanár értekezést tartott ily czimmel: „A szabad vallásos irány előnye, állása és teendője a keresztyénségben", szerző mintegy másfél órán át fejtegeté a reformok szükségét.

Bizottság neveztetett ki arra, hogy adjon véleményt, mikép lehetne Channing Ellery Vilmos amerikai iró müveit magyarul terjeszteni? Szintén bizottságra van bizva egy ker. könyvtár kiadásának megvitatása.

A pályamüvek biráivá Zelenka Pál, Laukó Károly és Baksai Sándor választattak.

Majd az alelnök és bizottmány megválasztása következett. A szavazatok összeszedése alatt L i t k e i Péter értekezett arról, hogy mikép lehet a nem hivőket a vallásnak megnyerni?

Megválasztatott: alelnöknek: Fürdős Lajos. Választmányi tagoknak: dr. Arányi Lajos, dr. Ballagi Mór, Batizfalvi István, Bozó Pál, Borcsa Mihály, Buzogány Áron, Csisko János, gr. Dégenfeld Lajos, Demeter Samu, Dobos János, Édes Albert, Fábri János, Farkas József, Ferencz József, Fehér Péter, Hegedüs János, dr. Kovács Ödön, Kriza János, Laukó Károly, Madas Károly, Mándi Bertalan, Papp Károly, Szász Domokos, Kiss Gábor, Thannhoffer Pál, Tolcsvai Nagy Gedeon, dr. Vécsey Tamás, Weber Samu, Zelenka Pál és Zaivora György.

S a gyülés bezáratott.

Szinházi szemle.

— A mult csütörtökön (okt. 3.) három kis darab került szinre „Földszint és lebuj" vigjáték 1 felvonásban franczíából. E g y ü d (Lejtfi) Lukácsiné (Cili) és Horváth Vincze (Nyulfi) kedélyesen játszottak. — Ezután következett: „Egy óra a zárdakertben" vigjáték 1 felv. (Együd forditmánya). Ebben Temesvári (Rochegune Jenő) és Szakál Róza (Gabriella) ügyeskedtek. — Végül „Szép Galethea" mithológiai vig operette 1 felv. adatott. A czim szerepet Mindszenti Kornélia játszá; Mind szenti hangja nem a legkellemesebben érinti a fület, felsőbb hangjai azonban meglehetős tiszták; játékán bizonyos frivolitás huzódik keresztül, mintha ezzel akarná pótolni azon kellemeket, melyeket a természet megvont tőle. — H o r v á t h n é elég ügyes Ganimédes volt.

Tegnap este Tóth Kálmán 3 felv. vigjátéka „A király házasodik" adatott. Az előadás élénk és összevágó volt, a mi főleg Temesvári (I. Lajos), Zöldi (Kont Miklós), Szakál Róza (Erzsébet) és Együd (Kiskopjai, nagykopjai stb.) müvészies játékainak köszönhető. Az emlitettek többször megérdemlett tapsokban részesittettek.

Közönség — mindkét előadáson — ismét c s e k é l y s z á m m a l volt.

UJDONSAGOK.

*** Az előfizetési dijakat kérjük legfeljebb folyó október hó 10-ik napjáig beküldetni, e határidő után lapot csak azoknak küldünk, a kik az előfizetési dijat beküldték.**

* **A „Tisza"** biztositó és jelzálogbank nemcsak szilárd alapon áll, hanem, eddigi álláspontjához képest, k i v á l ó szerencséje is van. Tudva van ugyanis, hogy ez intézet tervezője, most már igazgatója S z e p e s s y K á l m á n a s z e r v e z k e d é s i k ö l t s é g e k r e 60,000 frtot előirányzott. Majd mindenki vakmerőségnek tartotta e tervet; köztudomásu dolog levén, hogy a szervezkedés majd minden hasonló társulatnak legalább is h á r o m - n é g y a n n y i b a k e r ü l t. És ime, midőn a „T i s z a" biztositó és jelzálogbank a b i z t o s i t á s i ü z l e t á g a k b a n már meg is kezdte müködését, azon örvendetes eredmény szemmelláthatóvá lőn, hogy a s z e r v e z k e d é s i k ö l t s é g e l ő i r á n y z a t o t a v a l ó s á g o s k i a d á s o k n e m h a l a d a n d j á k f e l y ü l. S ha ez ténynyé válik — amin már kétkedni sem lehet: — m á r a s z e r v e z k e d é s n é l i s m e g t a k a r i t t a t i k pár százezer forint más társulatok költségeihez képest. Hogy pedig a számitás alapos, kitetszik abból is, hogy a „T i s z a" b i s t o s i t ó i n t é z e t á l t a l r ö v i d i d ő a l a t t f e l á l l i t o t t k é t e z e r ü g y n ö k f e l á l l i t á s i k ö l t s é g e e g y e n k é n t e g y r e m á s r a, utazási k ö l t s é g g e l e g y ü t t, 8 f r t n á l, s i g y ö s s z e s e n 16,000 f r t n á l t ö b b e n e m k e r ü l t. Ez pedig — a szakértők tudni fogják — h a l l a t l a n o l c s ó s á g. Emellett mind a biztositási, mind a viszbiztositási müveletek oly kedvezőleg folynak, hogy ez intézet — mely már nemcsak hazánkban, hanem Bécs irányadó pénzügyi köreiben is kiváló hitelre és méltatásra talált — fényes jövőnek néz eléje. Valóban jólesik, e szédelgési korszakban, az üzleti szellemnek, az erkölcsiség védbástyája alatt, a szerencsével vidám ölelgetőzését szemlélni. Olyan jelenség ez, mint a sivatag tengeren feltünő virány, szemnek és léleknek egyiránt felvidulását, megnyugtatását idézi elő! Csak haladjon az intézet, szilárd jellemü vezetői utmutatása szerint, továbbra is a kijelölt uton: bizonyára a süker elmaradhatlan.

* **Az aradi vértanuk** emlékére holnap nem tartatik meg városunkban a gyászistenitisztelet, mivel a kath. templomban vasárnap nem szoktak requiemezni; alkalmasint szerdán vagy csütörtökön tartatik meg.

* **A gazdasszonyi kiállitás ma megnyittatott.** Tündérteremmé van vazsarolva a városháza nagy terme, melyben az angyali kezek szorgalmának gyümölcsei tündöklenek. E kiállitás valóban nagyszerü, és sokat vesztene az, ki elmulasztaná ennek megtekintését. Pillantsunk át mi is a kiállitott tárgyakon. — A nagy terem gyönyörüen van feldiszitve, mely főleg Kaskovics Iván jó izléséről tanuskodik. A terem utczafelőli oldalán Debreczen produktumai vannak, melyek hölgyeink ügyességéről, szorgalmáról és finom izléséről egyiránt a legfényesebb tanubizonyságot szolgáltatják; a terem egyik végén a város, másikon az ország czimere látható; a király 67 előtti arczképével szemben Erdély czimere van, mely alatt az erdélyi derék nők gazdag küldeményei láthatók. A kiállitásban a legfőbb helyet az erdélyi tárgyak foglalják el, s ezek nagy része ajándékképen küldetett. A nagyteremben a női munkák s festmények vannak elhelyezve, különösen kiemelendők itt a székely asszonyok kiállitmányai, melyek mindegyike müvészi ügyességet árul el. Itt vannak a pécsi, kassai, kolozsvári és marosvásárhelyi nőegyletek szép küldeményei is. Nagyváradról csak három jelentéktelen darab érkezett, Biharmegyéből pedig semmi sem jött be, a mi nem a legszebb bizonyitvány az ottani nőkről. Nem tehetjük, hogy minden egyes tárgyat külön ismertessünk, mert mind oly szép az, hogy bajos volna egyhamar egyiket a másik felett kitüntetni. Hanem azért nem hagyhatjuk emlités nélkül a nagy terem közepén álló női öltözéket, Stegmüllerné két gyönyörü olajfestményét, gr. Bethlen-Mikó Róza és gr. Teleki Domokosné székeit, Dalmi Etelka és Erzsike szép szőnyegeit. Hódi Gyula müvészi rajzát, mely a nőegylet egyik tekintélyes tagját ábrázolja. Szinte kiemelendők báró Szent keresztiné és b. Bornemisza Albertné (Erdélyből) festményei, stb. stb. A második terem gyümölcscsel, zöldséggel, sajtokkal stb. efélékkel van megrakva; itt látható az óriás tök, H. Böszörményből Fuchs Alajos küldeménye, a zöldség kevéssé van képviselve. A harmadik teremben a különbnél különbféle borok és befőttek vannak, gazdag választékban. Negyedik terem az á r u c s a r n o k, melyben az angyali kezek szolgáltatják ki az ételeket és italokat. Ma a következők árultak: Huzly Luiz, Farkas Irma, Zengei Gábriella, Lobmayer Luiz, Dalmi Etelka és Kállai Ilon. Pénztárnok Kaskovics Ivánné. Felügyelők: Stegmüller Sándorné, Béressi Sámuelné, Pérchy Antalné, Komlóssy Imréné, Sesztina Lajosné, Szabó Jánosné, Klekner Manoné, Hegyi Mihályné, Sebes Györgyné, özv. Tikos Istvánné, Telegdi Lászlóné és özv. Veres Lászlóné. Még egyszer ajánljuk e kiállitás megtekintését, ilyet városunk közönségének még nem volt alkalma láthatni. Az a csekély belépti dij (20 kr.) bőven kamatozik a szemlélés élvezetében. Gr. Bethlen-Mikó Róza, a nőegylet elnöke, kinek fáradhatlan buzgalma teremté e kiállitást, nagy elismerést érdemel, s neki édes jutalmul szolgálhat, hogy ily fényes siker koronázta táradozásait.

* **A nőegyleti árvaház** vasrácsozat ujabban adakoztak: Mészáros Józsefné 1 ft. ács Szombati Istvánné 2 ft. Sárváry Ferenczné 2 ft. Kertészffy Gábor Szegedről 50 kr. Káposztás János 2 ft. Komlóssy Miklós 1 ft. Beöthy Gyula szüreti gyüjtése 5 ft. a dal- és zene-egylet sept. 22-ik hangverseny tisztajövedelmének fele 6 ft. 71 kr. ugyanekkor felülfizettek: Báró Józsinczy Miklósné 2 ft. Kovács Lajos, Simonffy Imre, Molnár Lajos tanár, Gyügyey József, Zengey János, Luchs Sámuel főmérnök, Makó István és Sz. Nagy Károly egy egy ftot. Koncz Lajos és Komjáthy László ötven kr. Komlóssy Imre 4 ft. Az eddigi adományok összege 257 ft. 21 kr. Fogadják a tisztelt adakozók őszinte köszönetemet. Debreczen, 1872. okt. 5. K o m l ó s s y Imréné Thurzó Róza a nőegylet alelnöke.

* **A muzeum** a főiskolában már holnap 10—12 óráig, és ezentul minden vasárnap azon órákon ismét nyitva fog tartatni, s minden rendü és rangu látogató szivesen láttatik; más napokon és órákon is azonban a nálam (Péterfiautcza 8 4. sz. a.) vagy segédeimnél (főiskola, csillagvizsgáló) jelentkezőknek szives készséggel megmutattatom. K o v á c s János, tanár.

* **Dalárdánkról** a „Z-nészeti lapok" a váradi dalünnep alkalmából (most!) következőleg emlékezik meg. „A debreczeni dalárda, mely két évvel ezelőtt a pesti versenyen a legelsők babérát érdemelte ki, hogy ezuttal nem lehetett azok között, ennek bizonyára csak az volt az oka, mert oly versenytársai voltak, kik között most nehezebb volt az elsőséget kinyerni. E nagy buzgalmu, jelesen képzett és vezetett dalegylet ma sem áll hátrább fokon, mint akkoron állt, söt a kérdéses versenymü előadását illetőleg, azt sok helyt oly kiváló és ritka szép árnyalással emelte érvényre, melyre nézve bármelyik versenytársa sem szárnyalta tul. Hanem viszont meg más részletekben nem érte el amazok magaslatát s csak is e nézet irányozhatta a jury tagjait, kik előtt nemcsak az egyes részleteknek, hanem az egész müegésznek kellett szem előtt lebegnie. A debreczeni dalegylet kétségkivül az ország legelső tagegyletei közé tartozik." E birálat igen különösen hangzik, ezzel szemben mi ismételve fentartjuk azon véleményünket, hogy a debreczeni dalárda a kolosvári dalkörnél határozattabban jobb, a versenydarabot illetőleg pedig — közvetlenül a pesti után állt.

* **A nőegylet** kiállitására beérkezett tárgyak sorozatát csak jövő számunkban folytathatjuk.

* **Gáspárné nőnöveldéjében** a szokott táncztanitási idény október hó 17-ik napján veendi kezdetét, hol is nem csupán az intézet növendékei, hanem bármely jóháztól való leánykák és ifjak, ugy a társas-életben előforduló szükséges illemszabályok, mint mindennemü tánczból — fő tekintettel szép nemzeti tánczainkra — a legalaposabb oktatást nyerhetik.

* **Debreczeni szinház.** (Müsorozat.) vasárnap, okt. 6. „Tékozló". hetfő, okt. 7. „Szép Helena". kedd, okt. 8. „Közönyt közönynyel". szerda, okt. 9. „Ellenségek". (először,) csütörtök, okt. 10. „Pericholle". (operette először,) péntek, okt. 11. szünet, szombat, okt. 12. „Angelo," (először).

* **A debreczeni gyepen** holnap d. u. lóverseny tartatik, mire figyelmeztetjük a sport embereit.

* **Ama nagy vállalat,** melyet Zilbermann Ignácz tervezett, csakugyan létesülni fog. A telepen, hol a gyárak felállittatnának, már megtartatott a hatósági szemle, s a vállalkozó az érdeklett felek feltételeibe beleegyezett, s még a kath temető rendezésére évenként 25 frtot is ajánlott.

* **A szegényalap** javára az utczai rendőrséget vezető alkapitány szept. hóban rendőri kihágásokért 174 ft. 30 krt vett be.

* **A polgári kaszinó** ma este 5 órakor választmányi ülést tartott a szinházi páholy ügyében.

* **A szeszes italok** mértéktelen élvezetének egy szomoru áldozata ül most a városi börtönben, ez az ember a sok szesztől elveszté józan eszét, s olykor őrülési rohamai vannak. Kellő ápolásáról gondoskodva lesz.

* **A király nevenapját** tegnap városunkban a szokásos szertartással ünnepelték meg

* **A gázfogyasztókat** figyelmeztetjük, hogy holnap, mint e hó első vasárnapján hatósági gázvizsgálat tartatik, minélfogva kéretnek e napon délutáni 2 órától ½4-ig gázóráikat zárva tartani.

* **100 forint büntetési dijban** lett elmarasztalva a helybeli járásbiróság által egy helybeli tekintélyes állásu, vagyonos polgár, ki egyszersmind egy tekintélyes ipartársulat elnöke, egy törvényszéki végrehajtó irányában tanusitott sértő magaviseleteért. — Egy másik polgár pedig a kapitányi hivatal egyik közege irányában elkövetett hasonló magaviseletéért 20 napi fogságra lett elitélve. Igen helyesen, mert a birósági közegek iránti tisztelet a társadalmi rend oly feltétele, melynek megtartására a legszigorubban kell ügyelni.

* **Elveszett lovak.** Vasárnap éjjel Domby József h. nánási lakostól a külső baromvásártérről elloptak 4 lovat; kettő fekete, egyik herélt, másik kancza, csillagos homlokkal, egy szürkederes és egy sárga pejhódas, D bélyeggel mind a 4. A káros felkért bennünket, hogy tennők közzé, mikép a megtaláló értesitse őt H.-Nánáson, vagy Debreczenben a kapitányi hivatalhoz jelentse be. Az utbaigazitó jutalmát megkapja a tulajdonostól.

* **Haladunk.** A salétromlaktanya kapuja — a közösügyes élet méltó tiszteletére — közelebb sárgafeketére festetett be. Ez is illik Debreczenbe!

* **Megkaptuk** a „K i s t ü k ö r" előfizetési felhivását és mutatványszámát, a kiállitásra nézve elég csinos, a beltartalmat illetőleg is változatos, a gyermekek — ha igy fog folyni, haszonnal olvashatják. Szerkeszti Aszódi Mihály. Ára negyedévre 1. ft.

* **Főiskolánkban** a történelmi tanszék, Ladányi G. helye ideiglenesen ma töltetett be a tanügyi bizottság által, az egyetemes történelmet tanitja Gulyás Lajos ref. s. lelkész, az alkotmánytörténetet Nagy Elek. — A magyar irodalomtörténeti tanszékre Győri Lajos választatott meg. A könyvtárnok szinte ideiglenesen Szegedi Sándor tanár lőn.

* **A vásárról.** Elővásár hete végén va gyunk ma, a midőn megelégedéssel jelezhetjük, hogy e hétnek kedvezően folyt napjain a szüret, tengeritakaritás és egyéb őszi munkákkal gazdálkodóink jól előre haladtak; mig másrészről a piaczunkra szállitott termények ára csökkenést tüntetett elő, a mennyiben az izraeliták ünnepei miatt ezek nem vásároltattak: minden faj termény 30—40 krral alább szállott a mult heti áraknál. Ugyanis tiszta buza legjobb 12 frt 20—30 kr, könnyebb 10—11 frt 60 kr, kétszeres 8—10 frt, rosz 7—7 frt 20 kr, árpa 3 frt 60 kr, zab 2 frt 20—40 kr, köles 5 frt 40—60 kr, uj tengeri 4 frt 60 kr—5 frt, csős 1 frt 40—60 kr, zsák kolompér 1—1 frt 20 kr, zsák alma 3—5 frt, egy véke aszaltszilva 5 frt, egy véka dió 2 frt 50 kr. A külföldi ipar és gyármányczikkekre is igen kedvezőtlennek mutatkozott az elővásár, minek oka szintén az izr. ünnepekben keresendő.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A k é p v i s e l ő h á z ü l é s e o k t. 3 á n.

Elnök: Bittó. Elnök előterjeszti Torontál megye közönségének kérvényét, melyben ez a belügyminisztert felhatalmaztatni kéri arra, hogy a megyebeli árviz-sujtotta községek részére vetőmag vagy pénzkölcsönt eszközölhessen.

S t e i g e r Gyula a honvédelmi és belügyminiszterekhez interpellatiót intéz: a ruhamosó intézet ügyében.

Gr. L ó n y a i az interpellatiora azonnal válaszol, és előadja, hogy rövid uton azonnal intézkedett is, s az épitkezés már tegnap beállittatott.

Errre a napirend felvételén, harmadszor felolvastattak a m. kir. honvédségi Ludovika akademia épületének átalakitására, felszerelése, és az intézet 1872 ik évi fenntartására szükséges költségekről, a kolozsvári magyar királyi tudomány egyetem felállitásáról és annak ideiglenes szervezéséről, — végre a kolozsvári m. k. tudomány egyetem felállitására és 1872. évi fentartására megszavazott póthitelről szóló törvényjavaslatok, melyek végleg elfogadtatván a főrendiházhoz átküldetni rendeltetnek.

Ezután jött a válaszfelirati vita, melyben G h y c z i Kálmán beszéde érdemel figyelmet. A beszéd eleje rövid, de csattanós philippika volt Molnár Antal és Schvarcz Gyula ellen, s azután áttért a hadsereg kérdésére. A pénzkezelés függetlensége óta az ország hitele és függetlensége nagyobbodván, analóg esetnek mondja ezzel a hadügy kérdését, s bár a közös parancsnokságot — nem lényegbe vágó hatáskörrel — szükségesnek tartja, nem vonakodik határozottan kimondani, hogy mindaddig mig nem lesz eszme, mely a monarchia két felének hadseregeit lelkesitse, addig nem lesz a haza hadereje olyan, minőt óhajtani minden hazaszerető embernek kell. Frappans érvekkel teszi tönkre mindazon érveket, melyek a magyar hadsereg ellen felhozattak; a nemzetiségi kérdés idevonását visszautasitja, e kérdés valósitását nem tartja ugyan lehetőnek az osztrák reichsrath belegyezése nélkül, de valójában e kérdés eldöntését egyenesen az uralkodó jogának mondja, minthogy a főhadparancsnokságról való rendelkezés a törvény által az uralkodónak van fentartva. Ezután áttér Svarcz Gyula által neki involvált állitások megczáfolására, s e közben osztatlan figyelem és részben derültség közt czáfolja meg azt, mintha a baloldal soraiban szakadás léteznék, s beszéde ezután következő részében melegen emlékezik meg pártja eddigi müködéséről, irányáról, tényeiről s kifejezést ad abbeli véleményének, hogy saját nézeteit, irányát csak is e párt kebelében érvényesitheti. Áttér ezután az Irányi támadására, ki őt kishitüséggel vádolta, s kimondja a ház osztatlan helyeslése közt, hogy ismeretes nyilatkozata nem volt ártalmára a hazának, nem a pártnak, a melyhez tartozott. A ház élénk éljenzése és helyeslése közt ért véget ez ép oly érdekes, mint a mily hatást költött parlamenti nyilatkozat.

A k é p v i s e l ő h á z ü l é s e o k t. 4.

E l n ö k Bitó István.

L ó n y a y Menyhért gr. tudatja a házzal, hogy ő felsége a ház szerencsekivánatát távirati uton megköszönte: átnyujtja továbbá a koronaőrzés beczikkelyezéséről szóló okmányt.

M i l e t i c s Svetozár a belgrádi események dolgában 4 különböző interpellátiót intéz a miniszteriumhoz, melyben a belgrádi ünnepélyességen való hivatalos községi képviseltetés és eltiltása iránt kér fölvilágositást.

N i k o l i c s javaslatot ad be, hogy a vizkárosultak vidékein az erőszakos adóbehajtás szüntettessék meg, s a hátralékok is csak jövő évi augusztusban hajtassék be. (Helyeslés balról.)

R a d o c z a jelenti, hogy az ifj. Tóth József kiadása iránt beadott keresetet a mentelmi bizottság visszautasittatni ajánlja, kinyomatik és tárgyalásra ki fog tüzetni.

Következik a felirati vita, a melyben első emel szót C s e m e g h y Károly.

H e l f i polemizált, G o z m á n János pedig nevettetett ügyetlen és esetlen beszédével, s ezzel az ülés bezáratott.

Délutáni posta.

— P r á g a, okt. 4. Lissa város volt polgárnagya ellen közcsendháboritás miatt a vád alá helyeslés elhatároztatott.

— B e l g r á d, okt. 4. Ide érkezett távirati tudósitás szerint Nikita fejedelem büntetni fogja a törökök ellen fellépett montenegróiakat, hogy igy a portát kibékitse.

A „Debreczen"
eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

— Pest, okt. 5. A képviselőház mai ülésében Helfi Ignácz a Lévaiféle ügyben, P. Szatmári Károly pedig a katonáknak szolgálaton kivüli fegyverviselése iránt adott be interpellácziót. — Az ülés legnagyobb részét a torontálmegyei árvizkárosultak segélyezése ügyében folytatott vita foglalta el.

— Belgrád, okt. 5. Kragujevátzban a gazdasági kiállitás ma nyittatott meg a fejedelem által; a kiállitás élénken látogatott, jól is van az berendezve.

— Róma, okt. 5. A szarvasmarhának Ausztriából és Magyarozságból behozása eltiltatott. — Az Opinion szerint a Laurion kérdésben Franczia és Oláhország elhatározták, mikép minden erőszakos eljárástól tartózkodni fognak, időt engedve Görögországnak az ut megválasztására, meg levén győződve, hogy Görögország az ő igényeiket igazságosan ki fogja elégiteni.

Felelos szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Fisch K. árverési intézetében (Teleki- és Piacz-utcze szegletén) héttőn f. hó 7-kén d. e. 9 órakor arany és ezüstnemüek, zsebórák, fegyverek, butorfélék, férfi és női ruhanemüek, női bundák, fejérnemüek, bőröndők stb. fognak elárvereltetni. 519 1—?

Eladó ház. V á r u t c z á n 352-dik szám alatti ház, hántani földjével, ö r ö k á r o n e l a d ó. — Értekezhetni iránta Borsos Ferencz urral Miklósutcza 2081-dik sz. alatti lakásán. 499 2—

Lőkkovics József árverési intézetében hétfőn f. hó 7-kén d. e. 9 órakor arany és ezüstnemüek, zsebórák, olajfestmények 2 jó Wilson varró-gép, távcsők, butorok, férfi és női ruhanemüek, csizmák, női bundák stb. fognak elárvereltetni.

Hirdetés. K é t k o c s i l ó, s z e r s z á m m a l, egy jó állapotban lévő fedeles kocsi, egy könnyü sárga szekér, egy 50 köblös hombár, négy darab igás ökör, nyolcz db. igás ló, ökör- és lószekér. Ugyszintén többféle gazdálkodáshoz szükséges eszközök, nevezetesen: vasekék, henger, rosta, gerebjék, villák, stb. — továbbá az ebesi pusztán levő 15 nyilasos tanyán 50darab marha-teleltetésre szükséges takarmány, u. m.: négy nyilason termett csutka levágva, pejva, több bogja széna, szalma e l a d ó. Ugyanott 50 darab marhára való tágas istálló teleltetésre bérbe kiadó. Értekezhetni felőle Péterfiautcza 974. szám alatti háznál a tulajdonossal. 515. 1—3

Családi páholy. Az első bérletre, egy fél családi páholy (tiz előadásra) kapható. — Értekezhetni iránta Nagycsapóutcza 396. szám alatt. 523 1—3

Önkéntes árverelési hirdetés. Nagyutcza végén az 1673. számu cseréppel fedett ház, a mely áll 3 szoba, konyha, kamara, pincze és egy boltnak vagy kovácsmühelynek használható helyiségből, szép fellátással a piaczra; 13 és fél öl háztáni földjével együtt f. hó 7-kén azaz hétfőn reggeli 9 órakor a helyszinén önkéntes árverésen el fog adatni, kedvező teltételek mellett. Várady I.

Hirdetmény.

A „TISZA BIZTOSITÓ ÉS JELZÁLOG-BANK“

DEBRECZENBEN.

Alaptőke **két millió forint oszt. ért.**

Van szerencsénk ezennel a n. érd. közönség tudomására juttatni, hogy a nagymélt. magyar kir. kereskedelmi miniszterium folyó évi julius 21-kén kelt 9192. sz. engedélye alapján, a **„Tisza biztositó és jelzálog-bank“** Debreczenben, **üzleti müködését folyó évi szept. 9-kén megkezdte.**

Biztositunk **tűz és jég ellen** a lehető legjutányosabb dijak mellett.

Dijszabályaink megállapitásánál kiterjeszkedünk az életbiztositás terén ez ideig felmerült minden ágra és módozatra.

És a biztositó t. cz. közönségnek két millió ft mellett felvállalt kötelezettségeinkhez képest megkivántató biztositékot nyujtunk.

Jelzálogbanküzletünk megkezdését később lesz szerencsénk a n. érd. közönséggel tudatni.

Kelt Debreczen, 1872. szeptember hó.

Tisza biztositó és jelzálogbank.

Gróf Dégenfeld Imre elnök,

Móricz Pál első alelnök, Komlóssy Imre második alelnök,

Schwarcz Bernát, Bay Bertalan, Fráter Imre,
Móricz Antal, Pusztay Lajos, Makó István.
Igazgató tanácsosok.

456 6—12

Szepessy Kálmán vezérigazgató. Oláh Károly jogtanácsos.

JÁTÉKSZEREK ÉS TÁRSAS-JÁTÉKOK.

Minden gyermekről gondoskodva van, akár fiatal, akár idősb, akár gazdag, akár szegény; nincs Bécsben egy második üzlet, hol ily különféle választék van, és hol oly olcsó áron adatnék el. Különféle érdekes, tudományos játék a tanuló ifjuság számára, valamint szerfölött nagy választék uj érdekes társas-játékokból, minden koru gyermekek számára.

Játékszerek kivonata:

Pompásan öltözött bábuk, 1 db 30. 50. 80 kr, 1 2 3 4 frt.
Öltözetlen bábuk, 1 drb 10 20 30 40 50 80 kr, 1 2 frt.
Gépezetes szaladó bábuk, hanggal, mozgatják fejüket, kezüket, lábukat, 1 drb 40—90 kr. 1 ft 20 kr.
Lottó- és tombola-játékok 20 30 50 80 kr.
Harang és kalapács 10 20 30 kr.
Domino 20 30 50 80 kr.
Schack, finom figurákkal 1 30 1.50 2 frt.
Golyó 10 20 40 60 80 kr.
Türelemjátékok 20 30 40 60 80 kr. 1 frt.
Épitőszekrények 20 40 60 80 kr 1. 1.50 3 f
Kőbjátékok 30 60 70 90 kr, 1.20 2 frt.
Rajzkészületek 30 60 90 kr.
Dolgozó dobozok 60 80 kr, 1. 1 50 2 frt,
Pianók 1.50 2 3 4 frt.
Harsonák, trombiták, dobok, hegedük, guitárok, melodiumok, dudák, harmonikák, harangjátékok és más zeneszerek igen olcsón.
Játékszerek értelmetlen gyermekek számára természeti fából vagy kautschukból, 15, 25, 30 50.
Különféle állatok börön, 5 10 20 kr, 1 ft.
Állatok, természethü kivitelben, 50 kr 1 ft. egész 2 frtig.
Más játékszerek 1000-féle választékban, 10 krtól egész 4 frtig.
Társasjátékok 30 50 krtól egész 2 frtig.

Legujabb képes könyvek szöveggel, vagy a nélkül 1 db 10 15 25 45 65 80 kr. 1 frtig.
Minden oktatás nélkül játszva tanulhatnak olvasni a gyermekek, az uj olvasó és képes szekrények által, dbja 1 frt.
Játzva lehet oktatni a gyermekeket különféle kézimunkákra az uj dolgozó iskolák által 1 db 80 kr. 1.20 2. 3 frt.
Földtekék dbja 30 50 kr, 1 1.50 2 frt.
Laterna magica varázslámpa, legkellemesebb mulatság ifju és vénnek, 1 db 12 képpel 65 85 kr, 1.50 2 3 4 5 frt.
Egy kis szer, az ugynevezett csodamadár, midőn minden madár énekét utánozni lehet; ez igen érdekes játékszer, ára 25 kk.
Angol szerszám ládácska, telve a házban szükségelt szerszámokkal, 1 ládácska 1 1.50 2 2 50 3 4 frt, ugyanaz kicsi gyermekek számára 25 35 60 80 kr 1 frt.
A kitünő Fröbel-féle játékok önfoglalkozásra a legnagyobb választékban, minden koru fiak és leányok számára, egy játék 80 kr, 1 frt 50 2 2 50 3. 5.50 kr.
Könyvnyomdák teljes ábcével és a szükségesekkel, megnőtt gyermekek számára 85 kr. 1.20 1.80 2.50 3 4 5 frt.
Egy csinos horgoló könyvecske 30 uj mintával 5 krért. Más tanuságos játékok a legnagyobb választékban.
Különféle játékszerek skatulyákban elhelyezve 1000-féle választékban, dbja 10 20 40 60 kr 1 2 frt.

Meglepetést és mulatságot.

szereznek az uj salon-tüzszerek, rosz szag nélkül különböző választékban darabja 3 5 8 10 15 kr.
Főzőkályhák, konyhák, istállók, boltok, szobák, termek ü esen vagy berendezéssel.
Gyermekszinházak 30 60 kr 1.20 kr.
Takarék-pénztárak 10 20 30 kr.
Változó-játékok 20 40 60 80 kr,
Roulett-játékok 35 50 80 kr 1 fr.
Egerek: futógéppel 60 kr.
Vaskocsi futógéppel 1 50 2 80 kr.
Gyermekórák ütögéppel, finom: 35 kr.
„ más fajnak 10 15 20 30 40 krajczár.
Pisztolyok, karabinok, fegyverek, csattanó hatással, db 20 40 80 kr 1. 1.30 1.50 kr.
Kardok pléhből 20 30 40 kr, aczélból 90 kr 1·30 kr.
Delejes játékszerek nagy választéka, melyek a vizben a delej iránya után usznak. — Egy skatulya 15 20 30 50 80 kr.
Porczellán kávé-, thea- és ét-service-ok. nagyság szerint 60 80 kr, 1,50 2 2.50 kr.
Fölötte érdekesek és mulatságosak minden kor számára az ujonnan összeállitott varázs dobozok. Szép doboz ez, különféle komplikált szerkezetü varázskészletekkel; pontos utmutatással, ugy hogy mindenki a legnagyobb könynyüséggel (à la Prof Bosko) a legszebb büvészdarabokat csinálhat. Egg doboz a készletek számát tekintve 1.40 1.80 2.30 2 80 3.50
A föld és lakosai, értelmes gyermekek számára igen ajánlatos; doboz, földtekével, szabályos kötelben, és a világ minden lakosai nemzeti öltözetben, szinezett festéssel. Mindegyik alatt három nyelvben a név, ára csak 35 kr.
Állatok bőrrel áthuzva, igen tartósan 1 drb 30 50 80 kr, 1 1.50 2 frt
Különféle állatok, természetes hanggal, 50 80 kr, 1 1.30 1.50 2 2 50 kr.
Pléhből igen tartósan készült és szépen festett equipage-ok, cabriolet-ek, omnibuszok, hintók és comfortable-ok és más kocsik, mindegyik lovakkal 30 50 kr 1 1.50 kr.
Bécsi lóvasut, vasutak és hajók 50 80 kr. 1 1.50 kr.
A fényképiró, mulattató játék hol valódi fényképeket lehet előállitani, egy darab utmutatással 20 40 kr.
Az amerikai katona játék, vagy három darab egyesitve. Ez az amerikai szabadságzászló, mely egyszersmind trombita és csattanó pisztoly gyanánt szolgál Egy darab igen csinos 80 kr.

322 4—12

Friedmann A. Bécsben Praterstrasse 26. sz.

Uj találmány szerint esőköpenyegek!

Férfi és női keztyük. **Nyakkendők őszi és téli idényre.**

Férfi divatterem Czeglédutcza 2-ik szám.

Alólirottak tisztelettel felhivjuk a n. é. közönség figyelmét legujabban érkezett

10 frtól — 14 frtig

férfi őszi öltönyeinkre

nagy választékban és minden nagyságban; továbbá

férfi fehérnemüek és kalapokkal

gazdagon és divatos választékban felszerelt raktárunkra.

Tisztelettel

Rott Lipót és testvére.

Flanellingek és haskötők.

L. F. ROTH

Debreczen, Váradutcza 2130. sz. a.

Pesten, váczi-utcza 18-dik sz. „nemzeti szálloda“,

Kitünő minőség. Családi varrógépek.

The Singer Manufakturing Cp. varrógépgyár

raktára New-Yorkban

tudomásul adja, hogy a mult évben mind a huszonöt amerikai nagygyárnoktól 606,094 varrógép adatott el; ezen eladásoknál a Singer Compagny

181,260 darabbal

volt érdekelve, tehát majdnem az egésznek harmadával.

Ezen nagyszerü eredményből kitünik, hogy nemcsak itt, hanem a varrógépek hazájában is, a gyakorlati Amerikában, ezen gépeket egyszerüségük, munkaképességük, valamint könnyü kezelésük által utólérhetlen Singer-féle gépeket minden más gépnél jobban kedvelik.

Azon gyámolitó egylet, mely a chicagói szörnyü tüzvész következtében alakult, és mely minden kérelmezőnek az önmaga által megnevezett varrógépet szolgáltatta ki, f. évi márczius 9-kén tudósit, miszerint, eddigelé 2944 varrógép osztatott ki a szükséget szenvedők közt, melyek közt

2427 darab eredeti Singer-féle gép;
517 „ különféle 15 más gyárnok által készittetett.

Fényes bizonyitvány ez az eredeti Singer-féle gépnek, melyből eredeti csakis egyes egyedül nálam kapható.

Tüzmentes kaszszák is kaphatók, melyeknek nálunk nagy raktára van.

Jutányos árak, ingyen oktatás.

A DEBRECZENI

IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

vesz és elad mindennemü állampapirokat, ipartársulati részvényeket, elsőbbségi kötvényeket, szelvényeket,

arany és ezüst pènzeket;

elad sorsjegyeket részletfizetésre:

magyar kir. nyeremény kölcsön sorsjegyeket,	évenkénti	4 huzás	200,000 frt főnyereménynyel,	6 frt	havi részletfizetés	mellett,
osztrák hitel intézeti	„	4 „	200,000 frt „	10 frt	„	„
1864-ki Osztr. állam	„	5 „	250,000 frt „	7½	„	„
1860-ki 5%-es osztrák állam	„	4 „	300,000 frt „	8 frt	„	„
1839-ki osztrák állam	„	1 „	150,000 frt „	8 frt	„	„
török birodalmi 400 francos 3%-es	„	6 „	600,000 franc „	6 frt	„	„
1864-ki 100 rubeles 5%-es orosz	„	4 „	200,000 rubel „	10 frt	„	„
1866-ki „ „ „	„	4 „	200,000 „	10 frt	„	„
Braunschweigi 20 tl. „	„	4 „	30,000 tl. „	4 frt	„	„

6 0—0

Az Igazgatóság.

Aláirási felhivás.

A folyó 1872. évi szeptember 29-kén Debreczenben ideiglenesen megalakult „ipar-egyesületi takarék, és hitelintézet" részvényeire.

A debreczeni „ipar-egyesületi, takarék és hitelintézet" folyó 1872. évi szept. 29-kén tartott értekezleti közgyülésen magát ideiglenesen megalakultnak nyilvánitván: az intézet müködésének megkezdését e szükséges további lépések megtételére, különösen a részvények aláirására az ideiglenes választmányt bizta meg.

Az értekezleti közgyülésen elfogadott és jóváhagyás végett a földmivelés- ipar és kereskedelemügyi miniszteriumhoz felterjesztetni rendelt alapszabályok 4-dik §-a értelmében ezen intézet czélja:

„az alapszabályokban foglalt üzletágak gyakorlása által a hazai ipart és kereskedelmet, de különösen az **iparos osztály** jólétét előmozditani, pénzügy viszonyain könnyiteni.

„Czélja továbbá idegen tőkék kamatozás végetti elfogadása által a kevésbé vagyonos néposztálynak is megtakaritott összegük biztos elhelyezésére alkalmat nyujtani, s benne a takarékosság szellemét ébreszteni."

Az alapszabályok 7. §-a szerint ezen intézet alaptőkéje 300,000 az az háromszáz ezer frtból áll, mely 6000 drb 50 frtos névértékü részvény által hozatik létre, melyre azonban részvényenként csak 25 ft fizettetik be. E 25 ft a véglegesen alakult közgyülés által meghatározandó s közzé teendő idő-közökben részletenként, egyszersmind az utólsó részlet alkalmával bélyeg, iratás s egyéb költség czimen az alapszabályok 14. § a szerint 1 ft az intézet pénztárába befizetendő.

Az aláirás az alapszabályok 13. §-a értelmében kötelező erővel bir.

Ha 3000 db részvény aláirva lesz: az alakitó közgyülés azonnal egybehivatik, s az intézet az alapszabályok 8. §-a értelmében véglegesen megalakittatik; müködését azonban csak akkor kezdi meg, ha legalább 3000 drb részvény után 30% betizettetett.

Ezeknek előre bocsátása mellett az értekezleti közgyülés által kiküldött ideiglenes választmány ezennel felhivja a t. cz. közönséget, különösen a tisztelt iparos osztályt. gazdálkodással, kereskedéssel, vagy bármi iparral foglalkozókat, hogy az intézet részvényeire aláirni, s az intézet müködését s ezáltal a közjót előmozditani sziveskedjék.

Kelt a debreczeni iparegyesületi, takarék és **hitelintézet** ideiglenes választmányi üléséből.

Debreczenben, 1872. évi szept. hó 29-kén.

Szabó Bálint,
ideig. vál. elnök.

Ábrahám László,
ideigl. vál. jegyző.

Tájékozásul! Az aláirás egyelőre elfogadtatik fentebb aláirt elnök és jegyző, továbbá tervező Kiss József és az ideiglenes választmány tagjai, u. m. Böszörményi Pál, Göltl Nándor, Jóna Dániel, Kádár Bálint, dr. Király Ferencz, dr. Kola János, Kuczik Gábor, Nagy Ferencz (ügyvéd,) Nagy Imre, A. Nagy József, Schwarz Bernát, Serli Ede, ifj. Szathmáry Mihály, Vajsz Antal, Vértesi István urak által.

Az aláirás bezárólag f. évi október 31-kéig történhetik.

513 3—3

ÉRTESITÉS.

Van szerencsém a nagy érdemü közönséggel tudatni, hogy a téli idényre, a legválogatottabb forrásokból szereztem be férfi, női és gyermek lábbeliket, nevezetesen nők és gyermekek számára vizhatlan bőr, bársony matéria, posztó és nemezből; ugyszintén a már elismert vizhatlan valódi bölönybőr vadászcsizmák urak számára; nemkülönben általam készittetett legjobb minőségü bagaria-, filcz-, bundás téli- és valódi muszka lagcsizmák; teljes figyelmet érdemelnek az átalánosan kedvelt vörös filczbéléssel ellátott valódi muszkalag téli vizhatlan férfi topánok, ugyszintén fénymázos, bagaria és borjubőrből, posztóból a legdusabb választék.

Miután a lábbeliekre már számos éven át a legnagyobb figyelmemet forditám, s ezáltal itt helyben, ugy a távol vidéken is közelismerést vala szerencsém kinyerni, ezt továbbra is megtartani igyekszem a legjutányosabb árszabály által.

Ugyszintén diszáruüzletemben minden ez osztályba tartozó czikkek teljes választékban találhatók: atzél, bronz, pagfong-alpakkalunaid, finom börnemüek, tajtpipák, borostyánkő, csibokszárak, finom illatszerek, szappanok, mindennemü utikészletek, vadászeszközök, kávé és theafőzők, a legujabb festésü ablakfüggönyök és bronz-függönykészletek a legjutányosabb árakon. Vidéki megrendelések vaspálya vagy posta utján pontosan teljesittetnek: piaczutcza 2144. sz.

tisztetel
Dáné István.

505. 2—3

Arverési hirdetmény.

Folyó évi szept. hó 11 én 29,574 sz. a kelt Nagym. m. k. pénzügyminiszteri rendelet folytán a nyiregyházi és nyir-bátori m. k. dohány beváltó hivataloknál a lent kitüzött határnapokon, következő használható faanyagok fognak reggeli 8 órakor nyilvános árverés utján a kikiáltási áron felül a legtöbbet igérőnek, és az igért ár azonnal leendő lefizetésének kötelezettsége mellett eladatni és pedig:

1872. évi okt. hó 21 és 22-én a nyiregyházi m. k. dohány beváltó hivatalnál.

4 darab 10 öles fenyő szálfa.
34 „ 9 „ „ „
14 „ 8 „ „ „
17 „ 7 „ „ „
282 „ 6 „ „ „

Továbbá 1872 év okt. 23-án a nyirbátori m. k. dohánybeváltó hivatalnál.

12 db. 6 öles fenyő szálfa.

Ezen faanyagokat venni szándékozók, felhivatnak tehát, miszerint a fent kitüzött határnapon a nevezett hivatalok helyszinén megjelenni sziveskedjenek. Az árverési feltételek az illető hivataloknál megtekinthetők.

A debreczeni m. k. dohánybeváltó felügyelőség.

507 3—3

ARANY EZÜST

ékszerekre, drágaságokra és értékpapirokra a legelőnyösebb feltételek mellett minden órában

pénz előlegeztetik!

Fisch K. árverési intézetében a főpiacz és Telekiutczza sarkán 2135-dik szám alatt.

Arverési hirdetés.

A komádi község tulajdonához tartozó korcsmáltatási jog 3 évre, u. m. 1873-ik év 1-ső napjától 1876 ik évi 1-ső napjáig nyilvános árverésen haszonbérbe adása f. évi október hó 16-án délután 2 órakor a község házánál fog megtartatni.

A feltételek a község házánál az irodában megtekinthetők. Az árverelni szándékozók elegendő bánompénzzel ellátva meghivatnak.

Kelt Komádiban, 1872 szept. 29-én.

Török György, jegyző. főbiró: **Pálfi Mihály, Nagy Károly.**

511 2—3

Tiszavidéki és arad-temesvári VASUT.

MENETREND

1872. évi julius hó 1-től kezdve további intézkedésig.

I. Bécsből és Pestről Kassa felé.

	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak	ó.	p. napsz.
Bécs államv.in.	8	15	este	7	45	reggel		
„ északi v.	8	25	„	7	55			
Pest	7	30	reggel	6	5	este.		
Czegléd	10	18	délelőtt	8	55	„		
Szolnok	11	22	„	9	58	éjjel.		
P.-Ladány	2	1	délután	12	56	„		
Debreczen	3	51	„	2	52	reggel		
Nyiregyh.	5	57	„	4	22	„		
Szerencs	8	10	este	6	1	„		
Miskolcz	10	40	éjjel.	7	55	délel.	2	6 délut.
Kassa érk.	3	22	„	12	14	délután	4	52 „

IV. Kassáról Pest és Bécs felé.

	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak	ó.	p.
Kassa ind.	4	20	regg.	9	34	délel.	6	— délután
Miskolcz	7	9	„	1	56	délut.	9	50 este, érk
Szerencs	8	35	„	4	9	„		
Nyiregyh.	10	37	délelőtt	7	26	este.		
Debreczen	12	47	délut.	10	34	éjjel.		
P.-Ladány	2	25	„	12	37	„		
Szolnok	4	54	„	4	44	regg.		
Czegléd érk.	5	47	„	5	55	„		
Pest	8	37	este.	8	43	„		
Bécs állam.	6	9	regg.	6	36	este.		
„ északi v.	6	19	„	6	49	„		

II. Bécsből és Pestről Arad és Temesvár felé.

		ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak
Bécs államv.	indulás	8	15	este.	7	45	regg.
„ északi v.	„	8	25	„	7	55	„
Pest	„	7	30	reggel.	6	5	este.
Czegléd	„	10	18	délel.	9	5	„
Szolnok	„	11	12	„	10	37	éjjel
Mező-Tur	„	12	22	délut.	12	36	„
Csaba	„	3	1	„	3	30	regg.
Arad	érkezés	3	42	„	6	4	„
„	indulás	4	35	„	6	23	„
Vinga	„	5	44	„	7	32	„
Temesvár	érkezés	7	1	estve	8	49	„

V. Temesvár és Aradról Pest és Bécs felé.

		ó.	p.	napszak	ó.	p.	napsz.
Tmesvár	indul	8	55	reggel	5	29	délután
Vinga	„	10	24	délelőtt	7	16	este.
Arad	érkezés	11	21	„	8	34	„
	indulás	12	25	dé ut.	9	4	„
Csaba	„	2	10	„	11	41	éjjel.
Mező-Tur	„	3	41	„	2	13	„
Szolnok	„	4	54	„	4	17	reggel
Czegléd	érkezés	5	47	este.	5	36	„
Pest	„	8	37	„	8	43	„
Bécs államv.	„	6	9	regg.	6	36	este
„ északi v.	„	6	19	„	6	49	„

III. Bécsből és Pestről Nagyvárad felé.

	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak
Bécs államv. indul.	8	15	este.	7	45	regg.
„ állam v. „	8	25	„	7	55	„
Pest „	7	30	regg.	6	5	este.
Czegléd „	10	33	„	8	55	„
P.-Ladány „	2	35	délut.	1	26	éjjel.
B.-Ujfalu „	3	35	„	2	48	regg.
N.-Várad érkez.	4	47	„	4	6	„

VI. Nagyváradról Pest és Bécs felé.

	ó.	p.	napsz.	ó.	p.	napszak
N.-Várad indul.	11	22	délel.	9	5	este.
B.-Ujfalu „	12	28	délut.	10	33	éjjel.
P.-Ladány érkez.	1	23	„	11	44	„
Czegléd „	5	32	„	5	58	regg
Pest „	8	37	este.	8	43	„
Bécs államv. „	6	9	regg.	6	36	e.
„ északi v. „	6	19	„	6	49	„

A vonatok indulási ideje a közbeeső állomásokról, valamint azok csatlakozása Aradon, Csabán, Debreczenben, N.-Váradon, Kassán, Miskolczon, Szerencsen és Temesvárott, a pályaudvarokon kifüggesztett menetrendekből tudható meg.

Az üzlet igazgatóság.

188. ARJEGYZÉK

az „ISTVÁN" gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

		frt.	kr.
A. Asztali dara nagy szemü		17	40
B. Ugyanaz apró szemü		17	40
C. Dara középszerü		16	60
O. Királyliszt		17	—
1. Lángliszt		16	60
2. Montliszt		16	20
3. Zsemlyeliszt különös		15	80
4. „ „		15	40
5. Fehér kenyérliszt I. rendü		14	20
6. Ugyanaz II. rendü		12	40
7. Barna kenyérliszt I. rendü		11	60
8. Barna „ II. „		10	60
9. Lábliszt I. rendü		8	80
10 Lábliszt II. „		6	40
11 Buzakorpa	zsákkal	2	60
„ „	zsáknélkül	2	20
Kétszeresliszt		—	—
Rozsliszt I. rendü		—	—
Rozsliszt II. rendü		—	—
„ „ III. „		—	—
Rozskorpa	zsákkal	—	—
„ „	zsáknélkül	—	—
00 Árpakása		19	—
0. Árpakása		17	—
1. Árpakása		13	—
2. Árpakása		11	—
3. Árpakása		10	—
5. Árpadara		12	—
6. Árpaliszt		5	80

A buza- és rozs-készitmények eladása netto 150 bécsi fonttal, az árpakása netto 100 bécsi fonttal — ingyen zsákba pakolva — történik.

A. B. és C. dara 50 bécsi fontos ingyen zsákokban is kapható.

Simaőrlés mázsánként	—	70
Darálás „	—	35

Debreczen, 1872. szept. 16.

VERES LÁSZLÓ,

Arany, ezüst és ékszerész Debreczenben.

Ajánlja ujonnan berendezett, arany, ezüst és ékszer üzletét a legjutányosabb ár mellett.

Ugyszinte ajándékul alkalmas tárgyak nagy választékban haphatók. — Minden ócska arany- és ezüstféléket a lehető legmagasabb árban megveszek és becserélek.

Különösen figyelmébe ajánlom az uraságoknak következő czikkeimet: **Arany gyürük:** 18 karátos aranyból, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frttól egész 100 ftig. **Legujabb divatszerinti függők:** 18 karátos aranyból 2—20 ftig. **Igen szép Broche garniturák:** 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26, 28, 30, 40 ftig. **Karékek:** 18 karátos aranyból, 10, 15 17, 20, 30. 35, 40, 45, 50, 60—65 ftig. **Női nyakékek:** igen diszes alakokban, 15, 16, 18, 20—30 ftig. **Medaillonok:** 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13 ftig. **Férfi óraláncok:** 13 próbás ezüstből, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ftig. 18 karátos aranyból 20, 30, 35, 40, 50, 60 ftig. **Női brochetük:** 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ftig. **Férfi inggombok:** párja 4, 5, 6, 7, 8 ftig. **Arany keresztek,** 18 karátos aranyból, 2 frt. 50 krtól 3, 4, 5, 6 ftig.

Továbbá, minden itt elő nem sorolt czikkekkel, ugy helyben, mint vidékre, megrendelés utján, jutányos árért szolgálandok, — s mint szintén mindenféle **ékszerek javitását** és **tisztitását** a legrövidebb idő alatt teljesitem.

Üzlet-helyiségem főpiacz, **Szikszay József** ur házában **Rickl József** ur fűszerkereskedésével átellenben.

425 7—20

Hollandi Jácintés más virág hagymák, kaphatók **Gaszner Károly** fűszerkereskedésében Debreczenben, czeglédutczán.

494 3—4

Haszonbérbe

kiadó az Ebesen sz. Mihály naptól 3 vagy 6 évre 15 és fél, s e mellett 3 nyilas első minőségü luczernásokkal, jó termő rétekkel, gazdasági épületekkel bőven ellátott tanyaföld, együtt vagy külön, a bérlő tetszésére hagyatik. — Értekezni lehet a tulajdonossal Piaczutczai 2146-dik számu házánál

Szikszai Józseffel.

489 3—3

20,000 db napernyő! és olcsó! szép, jó

316 23—24

Gyári főraktár nap- és esernyőkben,

A távoli óriási kereslet napernyőkben és a tömeges eladás arra inditottak, hogy e czikkre irányozzam figyelmet; ennek következtében a legelső selyemgyárakkal léptem összeköttetésbe, hogy jó és olcsó anyagot kaphassak, s igy az egész téli idényt az áru előállitására forditottam, miáltal ugy a nyersanyagra, mint a munkabérre nézve nagy előnyöket vivtam ki. Mind e tények azt eredményezik, hogy az áru a távolihoz képest még sokkal szebb, jobb és olcsóbb, azért semmiféle versenytől nem félek, mert még oly csekély nyeremény mellett is velem versenyezni lehetetlen.

Tavaszi ernyők.
1 db szövetből 50 kr.
1 „ finom selyemből kü lönböző szin 1.20, 1.50, 1.80.
1 „ Ugyanolyan selyemmel béllelve 1.80, 2.30.
1 „ legfinomabb, szegélylyel vagy anélkül 2.70 3.20 3.60.

Nagy napernyők.
1 db szövetből 80 90 kr.
1 „ legnagyobb faj 1. 10, 1.20.
1 „ angol gyapotatlaczból igen modern 1 f. 1 frt 40 kr.
1 „ ugyanolyan béllelve
1 „ Alpacca, romolhatlan angolanyag 1.50
1 „ legnagyobb fa bélelve 1.80.
1 „ legfinomabb lyoni selyem modern szinekben nagyság szerint 2 2. 50, 2.80.
1 „ ugyanolyan béllelve 2.90, 3.40, 3.80, 4.20.
1 „ legfinomabb, szegélylyel vagy anélkül 4.50, 5, 5.50.

Női hegymászó-ernyők.
nagy fajta, divatos magas pálczákkal.
1 db alpaccaszövet 1.80, 2 frt.
1 „ ugyanily dus segélyzettel 2.40, 2.80.

Legnagyobb elegáncia!
A leghatásosabb, legfinomabb mi eddig előállittatott:

Frou-Frou-ernyők.
finom selyem és atlaszból
1 db gazdagon ékitve, tavaszra 3.50, 4 frt.
1 „ gazdagon ékitve, nagy faj 5.50, 6 frt.
1 „ divatos hegymászónyéllel 6, 6.50.

Gizella-ernyők.
legujabb az 1872. idényben Ernyők a legf. selyemből, dusan, izletesen és modernal ékitve, párosulva a legfőbb eleganeziával.
1 db tavaszi ernyő 3.50, 4, 4.50.
1 „ nagy napernyő 6.50, 7.50, 8.50 kr.

Női árnyék-ernyők.
(En tout-cas.)
1 db nagy faj angol gyapjuatlasz, oly fénynyel, mint a selyem-atlasz 1.50, ugyan az béllelt 1.90.
1 „ romolhatlan angol alpaccából 1.80, bélelve 2.40.
1 „ finom nehéz selyemből 4.50, 5.50.
1 „ nagy segélyzet nélkül 4, 4.50.
1 „ dus segélyzettel 5.50, 6.50.

Uri árnyék-ernyők.
1 db finom gyapju-atlasz 1.80, detto bél. 2.20.
1 „ angol alpacca 2.40, dettó béllelve 3 frt.

Esernyők.
1 db közönséges fajta, nagy 1.30. 1.90.
1 do romolhatlan angol lószőr anyagból, a selyemhez hasonló 3, 3.50, 3.80.
1 „ legf. lyoni selyemből 5, 5.50, 6, 6.50.
1 „ legf. fajta 7.50, 9.50.
1 „ finom selyem-köp erből 7—8 frt.

Ernyők a legfin. nyers selyemből.
1 db tizenkét bordás igen finom nagy nyitással 9.50 kr.
1 „ non plus ultra selyemkelme (angol duplakelme) kétszinü 9.50, 10.50, 12 frt.

Nagyban eladók engedményben részesülnek.

Friedman A. Bécsben,
Praterstrasse 26.

1872. IV. év

Előfizetési ára
Helyben és postán k
Egy évre 10 frt — kr. ¼ év
Fél évre 5 „ — „ Egyes
Előfizetési pénz s minden
Főpiacz, Vecsey-ház f
szerkesztőségbe bérmentve
Előfizethetni helyb
Telegdi K. Lajos k
désében s a szerkesztőségnél.
a postahivatalok utj

A kormànypàrt k
P

*) Hogy az élet egy
melyben fölváltva hol kom
gédiát játszik a gyarló po
tet teljesen osztja a korm
hari vivmánya Gozma
az országházat „Theátre
tekintve irónikus szüzbe
közelebb.

Irónikust, — mondju
ugy tessék a dolgot megért
vasóm, hogy az iróniának
nul is a kormánypárt felé
az ellenzéknek határtalan

Valóságos papir- és i
a jobboldal e clownjának
szót nagyon pazarolni, d
sajtónak mégis kötelessége
vivmányait" szinükről, sző
mertetni.

Először is az elismer
megtagadnunk e derék hon
Jókai „Üstökös"-ét elanny
nyozta, mikép annak „Tal
lon"-ja a derék élesdi képv
testesült „én" jévé vált.

Gozman ur typikus kia
urnak comme il faut
szüzbeszédében mint látszo
gos hirü férfiu babérjaiba
rekedett beiemarkolászni.

Dikcziójának első pontj
mily rettenetesen szerelme
„császárral kötött"
egyezésbe, mint a legma
mányba, melyet Magyarors
tündéribb álmában is remé
folyólag társitja eszméit azz
a kormánypárti föliratjavasl
szik oly szörnyüséges módo
az a méltóságnak, szépség,
gasztosságnak valóságos q
cziája.

No, ha az első pontnál
a mosoly vedői felvonultak
keltő szavakra, a második
sokaknál a nevető idegek
kezdtek müködni, némelynél
a görcsökig.

Ki mer ez ellen a tö
agitálni, melyet mi a csás
töttünk s ki mer arra még
dolni is, hogy a kiegyezés
kellene?

Itt már persze a kacza
érte volna el, hanem hát t
mindenki továbbra, hogy ju
Gozman urnak további es
megmosolygására.

És csakugyan hátra volt

Mit akar Tisza? — kér
szal. Talán önálló hadsereg
tagy! Hiszen azt csak senki
vánhatja. — ugymond — hog
gasabb hadur, aki szokva
hogy egységes hadsereget
most oly hadsereg fölött pa
jon, mely két felé van szak
ratlan derültség minden arcz
mánypártiak restelik is, jó a
keznek vágni. Paczolay az o
dének salakját szendergés
elrestelni, elütni, Pulszky az
csorgóra álló bajuszát simog
dónikus mosolyát elpalástolni
Trifunácz ur elégtételt lát ab
majdan épitendő román szin
érdemes kandidátusát látja.)

No, hanem ez Gozman
konfundálta abban, hogy M
Irányi urak nevét is nyelvér

TÁRCZA

EGY NEMESEMBER L

Regény három kötetben

Irta Schwartz Mária

Második rész.

(Folytatás.)

Midőn Mariquitta a rajzter
René épen egy rajzot akart megv

— Isten hozott vissza René,
riquitta, s kezét nyujtotta.

— Köszönöm, volt a lakonik

— Nagyon el vagy foglalva.

— Az világos, miután tizen
távol voltam.

— Mert valami mondani val

— Beszélj csak, hallgatlak
rajzolatokat rendezem.

Ezzel egy mellette álló ifjuh
mondá: